

Автор: Абдеев Мейржан Ергешұлы

Пән: Қазақстан тарихы

Сынып: 8-сынып

Бөлім: Кеңестік Қазақстанның мәдениеті: білім мен ғылым

Тақырып: Атақты ойшылдар

Сабақтың мақсаты	Сандық білім ресурстарын қолдана отырып (BilimLand, iTest, Twig), орта ғасырлардағы атақты ойшылдардың қоғам дамуына әсер еткен істерімен, еңбектерімен таныстыру.
Тілдік мақсаттар	Метафизика – философияның бір бөлімі. Әлемнің жаратылғаннан бергі зерттеулерімен айналысады. Шығыс халқының поэзиясы мен рубайлары – ырғаққа құрылған төрт жолды афоризмдер.
Құндылықтарды дарыту	«Мәңгілік ел» идеясы негізінде азат елдің тәуелсіздік бұғауына түсу тарихын оқыту арқылы патриотизм құндылығы жүзеге асады. Сабақ барысында «Функционалды сауаттылық», топтық жұмыста «Құрмет пен ашықтық» жүзеге асады.
Пәнаралық байланыстар	Қазақстан тарихы, қазақ тілі пәні бойынша білімдері жаңа сөздермен жұмыс және оқылым, айтылым, жазылым барысында қолданылады. Картамен жұмыс барысында география пәнімен байланыс жүзеге асырылады.
АКТ қолдану дағдылары	АКТ дағдыларын дамыту (бейнематериал, ноутбук, интербелсенді тақта).

Сабақ барысы

Сабақ кезеңдері	Жоспарланған іс-әрекет	Ресурстар
Сабақтың мазмұны	1. «Бабырнама» тарихи шығарма 2. Әбу Райхан әл-Бируни 3. Әл-Хорезми 4. Әбу Әли ибн Сина 5. Омар Хайям 6. Әлішер Науаи Атақты ойшылдар. 1-тапсырма Атақты ойшылдар. 2-тапсырма Атақты ойшылдар. 3-тапсырма Атақты ойшылдар. Тест Қорытынды	Презентация Қосымша-1 Суреттер, бейнефильм (BilimLand, Twig) Қазақстан тарихы (көне заманнан бүгінге дейін) 3-том. Алматы, 2010. Қабылдинов З.Е. 8-сынып. Қазақстан тарихы. Хрестоматия. Атамұра, 2012.

Сабақкезеңдері	Жоспарланған іс-әрекет	Ресурстар
-----------------------	-------------------------------	------------------

Сабақтың басы
(Тұлғаны тану)

Бабырнама

«Бабырнама» (шағатайша: Үлгі, Lang) – Бабырдың өз қолымен жазған атақты еңбегі. Бабыр саясатшы, жауынгер қолбасшы, сонымен бірге ол XVI ғасырдың атақты ойшылдарының бірі болған. Бабыр – жазушы-ғалым ретінде өз артынан баға жетпес әдеби мұра қалдырған адам. Оның біздің заманымызға жеткен еңбектерінің ішінен «Бабырнаманы», «Мубайин» атты өлеңдер жинағын, «Хәтті Бабри» атты өзі жасаған жаңа алфавитін, махаббат тақырыбына жазылған көптеген газелдер мен төрт жолдық өлең шумақтарын атауға болады. Бабыр

Қосымша-2
Тұлғалар тарихы туралы мәлімет (BilimLand, iTest, Twig)
Қазақстан тарихы оқулығы, 8-сынып, Қабылдинов З.Е., Қайыпбаева А.Т., Алматы «Атамұра» 2012.

Қосымша-1 Мәтін-таратпалар және талдау кестесі
<https://bilimland.kz/kk/courses/dunie-zhuzi-tarixy/xi-xv-hasyrdahy-orta-aziya/lesson/ataqty-ojshyldar>
(BilimLand, iTest, Twig)

Қосымша-2 Тапсырма парақшасы
<https://bilimland.kz/kk/courses/dunie-zhuzi-tarixy/xi-xv-hasyrdahy-orta-aziya/lesson/ataqty-ojshyldar>
(BilimLand, iTest, Twig)

1-тапсырма Ғалымдар мен олардың еңбектерін сәйкестендіріңіз.

Әбу Райхан Бируни	Екі тілдің таласы
Ибн Сина	Алгебра мәселелерінің дәлелі
Әлішер Науаи	Дәрігерлік ғылым қаны
Әл-Фараби	Диуан әл-адаб
Омар Хайям	Масфуд қаны

Тест тапсырмалары
<https://bilimland.kz/kk/courses/dunie-zhuzi-tarixy/xi-xv-hasyrdahy-orta-aziya/lesson/ataqty-ojshyldar>
(BilimLand, iTest, Twig)

2-тапсырма

Ғалымдардың қай кезде өмір сүргендерін сәйкестендіріңіз.

Әл-Фараби	1040–1123 жж.
Омар Хайям	973–1037 жж. шамасы

Сабақкезеңдері	Жоспарланған іс-әрекет	Ресурстар
Сабақтың соңы (Ой-толғау)	<p>Рефлексия</p> <p>Оқушыларға түрлі түсті стикерлерді тарату. Оқушылар кері байланыс парағы негізінде өздерінің білімдері мен дағдылары қандай дәрежеде игергендерін көрсетеді. Мысалы, «Мен барлығын түсіндім» деп ойласа, өзіне жасыл стикер, егер орташа деп есептесе – сары, ал меңгеру қиыншылық туғызған жағдайда қызыл стикерді таңдап алады.</p> <p>Үлгі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Мен барлығын түсіндім, тапсырмаларды орындадым деген жағдайда (жасыл стикер); – Мен орташа түсіндім, тапсырмаларды орындауда қиналдым деген жағдайда (сары стикер); – Ешнәрсе түсінбедім, тапсырмаларды орындауда қатты қиналдым деген жағдайда (қызыл стикер). 	Стикерлер
Саралау – оқушыларға қалай көбірек қолдау көрсетуді жоспарлайсыз? Қабілеті жоғары оқушыларға қандай міндет қояды жоспарлап отырсыз?	Бағалау – оқушылардың материалды меңгеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлайсыз?	
Сабақ бойынша рефлексия Сабақ мақсаттары/оқу мақсаттары дұрыс қойылған ба? Оқушылардың барлығы ОМ қол жеткізді ме? Жеткізбесе, неліктен? Сабақта саралау дұрыс жүргізілді ме? Сабақтың уақыттық кезеңдері сақталды ма? Сабақ жоспарынан қандай ауытқулар болды, неліктен?	<p>Жалпы баға Сабақтың жақсы өткен екі аспектісі (оқыту туралы да, оқу туралы да ойланыңыз)?</p> <p>1:</p> <p>2:</p> <p>Сабақты жақсартуға не ықпал ете алады (оқыту туралы да, оқу туралы да ойланыңыз)?</p> <p>1:</p> <p>2:</p> <p>Сабақ барысында сынып туралы немесе жекелеген оқушылардың жетістік/қиындықтары туралы нені білдім, келесі сабақтарда неге көңіл бөлу қажет?</p>	